

İstatistik adı	Dış Ticaret Beklenti Endeksleri
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	Çalışmanın amacı: Dış Ticaret Beklenti Anketi (DTBA), dış ticaretimize yön veren firmaların yakın geçmişe ve mevcut duruma ilişkin değerlendirmeleri ile gelecek döneme yönelik beklentilerini yansıtmakta olup, bu hususta gösterge niteliğinde olan endeksler üretmeye yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte, anket sonucunda elde edilecek bilgiler, uygulamaya konulan ekonomi politikaları etkilerinin ölçülmesinde, karar organlarınca alınması gereken tedbirlerin yönlendirilmesinde ve firma bilgileri (VKN, Unvan vb.) içermeyen akademik çalışmalarda kullanılacaktır. Verinin tanımı: İhracat ve İthalat Beklenti Endeksleri, anketin farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilmesiyle oluşan, firmaların geleceğe dönük beklentilerinin bir fonksiyonudur. Söz konusu fonksiyon, anketin seçilmiş bazı sorularına verilen yanıtlardan hesaplanmaktadır. İhracat ve İthalat Beklenti Endekslerinin 100'den büyük olması beklentilerin iyimser (artış yönünde) olduğunu, 100'den küçük olması beklentilerin kötümser (azalış yönünde) olduğunu, 100 olması ise firma beklentilerinin nötr olduğunu (değişim beklenmediğini) göstermektedir. Endekslere dâhil edilen soruların yayılma endeksleri ihracat/ithalat rakamlarına göre ağırlıklandırılmış frekanslar üzerinden hesaplanmıştır. Endeksler dışında yer alan diğer değerlendirmeler ise ağırlıklandırılmamış frekanslar üzerinden yapılmıştır. Sınıflamalar: İhracatçı ve ithalatçı firmaların en çok faaliyet gösterdikleri sektörler belirlenirken Eurostat (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) tarafından oluşturulan NACE Rev.2 sınıflamasından yararlanılmaktadır. İthalatçı firmaların en çok ithal ettikleri mal grubunu belirlemek için, dış ticaret sınıflamalarından BEC'den (Standart Uluslararası Ticaret Sınıflamasına Dayalı Geniş Ekonomik Gruplara Göre Sınıflama) yararlanılmaktadır. Hedef kitle: Anket, TÜİK'ten alınan dış ticaret istatistiklerine göre ilgili yıldan bir önceki yılın Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış rakamlarla en fazla ihracat ve ithalat yapan ilk 800'er firma ile NACE Rev.2 sınıflaması kodlarına göre 22 imalat sektörü ve 2 imalat dışı sektör olmak üzere (tarım, hayvancılık ve su ürünleri sektörleri) toplamda 24 sektörde en fazla ihracat ve ithalat yapan ilk 50'şer firmanın kesişim kümesinin oluşturduğu firmalara uygulanmaktadır. Coğrafi kapsam: Türkiye Zaman kapsamı: 2010 yılında pilot çalışması yapılmış olup 2011 yılından bu yana Resmi İstatistik Programı kapsamında kamuoyu ile paylaşılmaktadır. İstatistikler gelecek 3 aylık dönemi kapsamaktadır. İstatistiki birim: İhracatçı ve ithalatçı firmalar Referans dönemi: Her yılın çeyrekleri (Örneğin: 2016 yılının 2. Çeyreği)
Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: 3 ayda bir Verinin yayımlama sıklığı: 3 ayda bir
Zamanlılık	Anket formu, beklentileri alınan üç aylık dönemden (referans dönemi) önceki ay içerisinde belirtilen internet adresinde erişime açılmaktadır. (Örneğin Nisan-Mayıs-Haziran dönemi beklentilerine dair değerlendirmeler istendiğinde, form Mart ayında erişime açılmaktadır.) Formu doldurmaları için firmalara iki hafta tanınmaktadır. Firmalardan gelen talepler doğrultusunda, doldurma süresi 1 hafta uzatılabilmektedir. Anket formları tamamlandıktan sonra, verilerin üretim süresi yaklaşık 10 gündür. Referans döneminin ilk ayının 2. haftası elde edilen istatistikler yayımlanmaktadır.
Kamuoyunun Bilgiye Erişimi	
Yayımlama takviminin önceden duyurulması	Yayımlama takvimi kamuoyuna önceden duyurulmaktadır. Veri yayımlama takviminin internet adresi: https://ticaret.gov.tr/istatistikler/arastirma-ve-raporlar/dis-ticaret-beklenti-anketi/2023-yili-yayinlama-takvimi

Veri dağıtım politikası: Veriler internet sitesinde 3 ayda bir yayımlanmaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: İstatistikler, Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü tarafından toplanmakta ve analizi yapılarak dağıtılmaktadır. Bu süreçte Türkiye İstatistik Kurumu'ndan sağlanan firma bilgileri ve dış ticaret istatistikleri kullanılmaktadır.

Veri kaynakları: Türkiye İstatistik Kurumu firma bilgileri, dış ticaret istatistikleri

Yöntem: Dış Ticaret Beklenti Anketi'nde (DTBA) beklenti endeksleri denge yöntemiyle hesaplanmaktadır. Endekslere, ihracat için 4, ithalat için 4 olmak üzere toplam 8 soru dâhil edilmektedir. Endeksler hesaplanırken kullanılan sorular, gerçekleşen dış ticaret verilerine göre değiştirilebilecek olup, endekse yeni sorular dâhil edilebilir veya endekste yer alan eski sorular kapsam dışı bırakılabilir. Her bir soru için, soruya olumlu cevap verenlerin yüzdesinden, olumsuz cevap verenlerin yüzdesi çıkarılarak denge bulunmaktadır. (Burada, söz konusu yüzdeler ihracat/ithalat paylarına göre ağırlıklandırılmış olan yüzdelerdir.) Bu farka 100 eklenerek her soru için ayrı ayrı yayılma (difüzyon) endeksi oluşturulmaktadır. Bunların aritmetik ortalamaları alınarak ihracat ve ithalat Beklenti Endeksleri hesaplanmaktadır.

Dağıtım şekilleri: Elde edilen istatistikler <https://ticaret.gov.tr/istatistikler/arastirma-ve-raporlar/dis-ticaret-beklenti-anketi> adresinde Haber Bülteni, Soru Bazında Endeksler, Genel Değerlendirmeler ve Toplu Sonuçlar olarak dağıtılmaktadır.

İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması

Veriler yorumlanarak yayımlanmaktadır.

Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi

Revizyon takvimi:

İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Sonuçlar revize edilmemektedir.

Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Değişiklikler duyurulmaktadır.

Notlar

Metaverinin son güncellenme tarihi

23/12/2024